

**Stanowisko
Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
z dnia 8 grudnia 2021 r.**

w sprawie: **skutków nowelizacji ustawy o podatkach i opłatach lokalnych z 17 listopada 2021 r. w zakresie zwolnienia z opodatkowania infrastruktury kolejowej**

Na posiedzeniu Sejmu RP w dniu 17 listopada 2021 r. została uchwalona nowelizacja ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w części odnoszącej się do zwolnienia z podatku od nieruchomości infrastruktury kolejowej. Powyższa inicjatywa legislacyjna miała w założeniu na celu zniwelowanie negatywnych dla finansów jst skutków ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw, w której zmieniono treść art. 7 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W wyniku tej nowelizacji od 1 stycznia 2017 r. z podatku od nieruchomości zwolnione są grunty, budynki i budowle wchodzące w skład infrastruktury kolejowej w rozumieniu przepisów o transporcie kolejowym, która:

- a) jest udostępniana przewoźnikom kolejowym lub
- b) jest wykorzystywana do przewozu osób, lub
- c) tworzy linie kolejowe o szerokości torów większej niż 1435 mm.

Na podstawie tej regulacji podatnicy zaczęli wykazywać do zwolnienia całe działki, nie tylko części faktycznie zajęte na infrastrukturę kolejową. Orzecznictwo sądów w tym zakresie także wskazywało na możliwość zwolnienia całych działek, niezależnie od tego jaką ich część faktycznie zajmuje infrastruktura kolejowa.

W związku z dużą utratą dochodów z tytułu podatku od nieruchomości, w odpowiedzi na liczne wnioski samorządów lokalnych zostały podjęte przez administrację rządową prace mające na celu zmianę niekorzystnych dla jst przepisów (równolegle trwały także prace nad odrębnym projektem zmian do ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w tym zakresie, przygotowanym przez Senat RP). Uchwalona niedawno przez Sejm RP nowelizacja, przygotowana m.in. przez Ministerstwo Infrastruktury, która miała prowadzić do właściwego unormowania katalogu zwolnień przedmiotu opodatkowania od podatku od nieruchomości, nie uwzględnia jednak wszystkich postulatów samorządów lokalnych w tym zakresie.

W trakcie prac nad projektem tej ustawy, na różnych etapach prac legislacyjnych, samorzady lokalne zgłaszały uwagi, które nie zostały jednak uwzględnione. W efekcie przyjęta przez Sejm 17 listopada 2021 r. regulacja w części, teoretycznie skutkuje zwolnieniem jedynie części gruntów zajętych pod infrastrukturę kolejową (dotychczas zwolnieniem objęte były całe działki), ale dodatkowo wprowadza nowe, kolejne zwolnienia (w tym zwolnieniu podlegać będą obiekty infrastruktury usługowej, grunty, budynki i budowle w części przeznaczonej przez przewoźnika lub operatora stacji na usługi bezpośrednio związane z obsługą podróżnych, grunty stanowiące obszar kolejowy oraz położone na nich budynki i budowle). Dodatkowo zwolnieniu mają podlegać m.in. dworce kolejowe (za wyjątkiem części zajętych na działalność komercyjną), terminale, infrastruktura nieczynna oraz grunty, budynki, budowle stanowiącą „rezerwę” na potrzeby rozwoju sektora kolejowego. Ustanowienie tych kolejnych zwolnień będzie skutkowało zatem dalszą utratą dochodów przez samorzady lokalne.

W związku z tym konieczna jest zmiana ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, która zniweluje ubytki w dochodach gmin, będące skutkiem nowelizacji ustaw z dnia 16 listopada 2016 r. oraz 17 listopada 2021 r.

Śląski Związek Gmin i Powiatów

Piotr Kuczera
Przewodniczący Związku